

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z powództwa R.J.
przeciwko P. S.A. w W.
o ustalenie nieistnienia uchwał,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 25 marca 2019 r., sygn. akt VII AGa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2) zasądza od R.J. na rzecz P. S.A. w W. kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia

skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda, R.J., od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 marca 2019 r.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej powód wskazał na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. Przedstawione w skardze zagadnienie prawne z art. 398⁹ § 1 pkt: 1) k.p.c. sprowadzało się do pytania: „czy osoba odwołana ze składu organu spółki akcyjnej ma w świetle art. 189 k.p.c. interes prawny w wytoczeniu powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały odwołującej tę osobę?”.

Wniosek powoda o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie odniósł skutku.

Odnosząc się do powołanej przez R.J. przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. należy wskazać, że Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli skarżący wykaże, że wskazane przez niego zagadnienie prawne posiada właściwość „istotności”, która polega na tym, że zagadnienie to stanowi kwestię dotychczas niewyjaśnioną i nierozwiązaną w orzecznictwie sądowym, a więc cechujące się nowością, a którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa.

Przenosząc rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, że powód w uzasadnieniu, na okoliczność jej wykazania zaprezentował rozbudowane rozważania, co do kwestii uchwał nieważny o uchwał nieistniejących. W dalszej kolejności przedstawił wywód prawny dotyczący problematyki instytucji interesu prawnego, a całość rozważań sprowadził finalnie do stwierdzenia „że różnice pomiędzy uchwałami nieistniejącymi i uchwałami sprzecznymi z prawem są tak znaczące, że nie pozwalają na przenoszenie argumentów dotyczących niedopuszczalności zaskarżania uchwał przez odwołanych członków organów na grunt oceny istnienia interesu prawnego odwołanych członków organów w ustaleniu nieistnienia uchwał ich odwołujących”. Sąd Najwyższy nie podzielił zaprezentowanej przez R.J. argumentacji. Otóż, jak wyczerpująco wyjaśniono w orzecznictwie tego Sądu kwestia prawna w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. musi być zagadnieniem nowym i nierozwiązanym dotychczas w orzecznictwie sądowym. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powinno polegać na sformułowaniu tego zagadnienia (por. np.: postanowienie z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11) i wskazaniu wątpliwości związanych z rozumieniem bądź stosowaniem przepisów prawnych niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy. Należy wykazać, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego powinno mieć znaczenie dla praktyki sądowej, jak i rozpoznania oraz rozstrzygnięcia konkretnej skargi kasacyjnej (por. przykładowo: postanowienie z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, nie publ.; postanowienie z dnia 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, nie publ.; postanowienie z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ.), przy czym wskazana kwestia prawna musi dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. W rezultacie, więc, nie ulega wątpliwości, że zagadnienie prawne, wśród wielu jego znamion, musi mieć charakter problemu uwarunkowanego nowością, przede wszystkim z punktu widzenia postulatu rozwoju prawa, zważywszy też na wymóg realizacji funkcji publicznoprawnych skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Tymczasem zaprezentowane w skardze i rekomendowane Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne nie odznacza się wymaganą nowością, albowiem kwestia

legitymacji byłego członka organu spółki kapitałowej do kwestionowania uchwały o jego odwołaniu została rozstrzygnięta w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2007 r., III CZP 94/06, OSNC 2007, nr. 7-8, poz. 95. W konsekwencji Sąd Najwyższy, mając na uwadze poglądy wskazane w przywołanej zasadzie prawnej, przyjmuje, że przedstawiona w uzasadnieniu w/w uchwały argumentacja znajduje zastosowanie do każdej sytuacji zakwestionowania przez byłego członka organu spółki kapitałowej skutku prawnego wywołanego przez uchwałę o jego odwołaniu, przy czym nie ma w takim przypadku większego znaczenia, czy w rachubę wchodzi powództwo o uchylenie takiej uchwały, stwierdzenie jej nieważności, czy też o stwierdzenie jej nieistnienia. Mając powyższe rozważania na uwadze stwierdzić trzeba, że przesłanka z art. art. 398⁹ § 1 pkt 1) k.p.c. nie została wykazana, a Sąd Najwyższy nie dopatrzył się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

as]

aj